

-Ανοικτή Επιστολή-

**Προς: Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας
κ. Θόδωρο Σκυλακάκη**

Αθήνα, 9 Ιανουαρίου 2024

Κύριε Υπουργέ,

Δεν χρειάζεται περαιτέρω ανάπτυξη επιχειρηματολογίας για την αναγκαιότητα ενσωμάτωσης και λειτουργίας συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας στο ηλεκτρικό σύστημα της χώρας, με δεδομένη την ουσιαστική αδυναμία διαχείρισης του αυξημένου αριθμού έργων ΑΠΕ, τα οποία λειτουργούν ή βρίσκονται υπό ανάπτυξη.

Το 2024 η χώρα έφτασε τα 13 GW εγκατεστημένης ισχύος ΑΠΕ, ενώ βρίσκονται σε αναμονή έργα ισχύος 16 GW με εξασφαλισμένες προσφορές σύνδεσης. Παράλληλα, οι εκκρεμείς αιτήσεις για νέες συνδέσεις ξεπερνούν τα 40 GW, με αποτέλεσμα το συνολικό δυναμικό να προσεγγίζει τα 70 GW, χωρίς να υπολογίζονται τα αντίστοιχα μελλοντικά έργα που βρίσκονται υπό σχεδιασμό.

Το υπάρχον ενεργειακό μίγμα της χώρας, καθιστά, επομένως, επιτακτική την ανάγκη για συστήματα αποθήκευσης που θα συμμετέχουν στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην εξομάλυνση των ημερήσιων διακυμάνσεων των τιμών.

Πάγια θέση μας, ως ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής, είναι ότι τα συστήματα αυτά θα συμβάλλουν στη μείωση του τελικού κόστους ηλεκτρικής ενέργειας. Παράλληλα, η ανάπτυξη συστημάτων αποθήκευσης σε συνδυασμό με ΑΠΕ θα επιτρέψει την καλύτερη διαχείριση της παραγόμενης ενέργειας, ενισχύοντας τη διείσδυση των ΑΠΕ και οδηγώντας σε περαιτέρω μείωση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας.

Κύριε Υπουργέ,

Σας έχουμε επισημάνει, δημόσια -πλείστες όσες φορές- πως επιμένετε στην εφαρμογή ενός λανθασμένου ενεργειακού σχεδιασμού, ο οποίος οδηγείται σε αλλεπάλληλες αποτυχίες, καθώς η ανάπτυξη έργων ΑΠΕ, δεν συνδυάστηκε με την παράλληλη υλοποίηση μονάδων αποθήκευσης. Απουσία δε, ολοκληρωμένης πολιτικής για την αποθήκευση, διαμορφώνεται το αναποτελεσματικό σχέδιό σας, χωρίς προβλεψιμότητα και κανόνες διαφάνειας.

Η απόρριψη της περίσσιας ενέργειας από ΑΠΕ και οι μεγάλες περικοπές, οι οποίες το 2024 προσδιορίζονται στις 900 Γιγαβατώρες, σύμφωνα με το ψηφιακό εργαλείο της ΡΑΑΕΥ, ένα νούμερο που περιγράφει μια αλματώδη αύξηση κατά 294%, σε σχέση με το 2023, επιβεβαιώνουν, αφενός την αποτυχία της πολιτικής σας και αφετέρου καθιστούν αναγκαίο τον επανασχεδιασμό από το Υπουργείο σας, στη βάση των «καθαρών» όρων, της ισοτιμίας και βεβαίως της de facto εφαρμογής του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, το οποίο, βεβαίως, χρήζει νομοθετικών βελτιώσεων, όπως εξηγείται σε άλλο σημείο της παρούσης.

Κατά τα προηγούμενα χρόνια, στο πλαίσιο του Ν. 4951/2022, η ελληνική κυβέρνηση σχεδίασε τρεις (3) διαγωνισμούς για την οικονομική ενίσχυση συστημάτων μεγάλης κλίμακας συνολικής ισχύος 1 GW, με τους δύο (2) πρώτους να έχουν ολοκληρωθεί μέσα στο 2023. Από τους δύο αυτούς διαγωνισμούς κανένα έργο δεν έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα. Δυστυχώς, ο τρίτος και τελευταίος διαγωνισμός, ο οποίος αφορούσε τα εναπομείναντα 300 MW με διάρκεια αποθήκευσης τεσσάρων (4) ωρών, ήτοι 1.200 MWh, δεν κατέστη δυνατό να πραγματοποιηθεί μέσα στο 2024.

Η συνθήκη αυτή συνεπάγεται αυξημένους κινδύνους απώλειας πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς διαφαίνεται η αδυναμία τήρησης των όρων του διαγωνισμού, με δεδομένο το γεγονός ότι τα έργα αυτά, δεν θα υλοποιηθούν εντός των αρχικών χρονοδιαγραμμάτων.

Ταυτόχρονα με το άρθρο 41, του ν. 5151/2024, βάσει του οποίου προστέθηκε στον ν. 4685/2020 το άρθρο 11Δ «Πρώθηση εγκατάστασης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας», προβλέπεται η κατά προτεραιότητα απόδοση όρων σύνδεσης σε μονάδες αποθήκευσης βάσει κριτηρίων που θα καθοριστούν μέσω Υπουργικής Απόφασης.

Κύριε Υπουργέ,

Ματαίως ελπίζαμε ότι η εφεύρεση, αρχικά, του όρου «προτεραιότητα έργου» και η διαρκής επίκλησή του στη συνέχεια, επί της δικής σας Υπουργικής Θητείας, θα ελάμβανε ένα τέλος. Μάλιστα, επειδή, η προώθηση της αποθήκευσης είναι κρίσιμο ζητούμενο για την εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (όπως συμφωνούμε) και με δεδομένα «τα κακώς κείμενα» της Υπουργικής Απόφασης του προκατόχου σας Υπουργού, τον Αύγουστο του 2022, η οποία με «φωτογραφικό» τρόπο διαμοίρασε τον ηλεκτρικό χώρο, αποδίδοντας ένα δημόσιο αγαθό σε λίγους και ισχυρούς, δομώντας μια ολιγοπωλιακή αγορά, σας καλώ να προβείτε, άμεσα σε ανοιχτή Δημόσια Διαβούλευση, για το σύνολο των όρων αλλά και των κριτηρίων, στη βάση της διασφάλισης της ισονομίας, της ισότητας στην πρόσβαση όλων στον ηλεκτρικό χώρο (κοινωνίας και επενδυτών), καθώς, επίσης, και της διασφάλισης της πράσινης μετάβασης, η οποία πρέπει να είναι και δίκαιη.

Εντύπωση, βεβαίως, μας προκαλεί η από 06/12/2024 Ανακοίνωση του ΔΕΔΔΗΕ, σχετικά με την υποδοχή αιτημάτων για μεμονωμένους σταθμούς αποθήκευσης σε εφαρμογή του Άρθρου 41, του ν. 5151/2024, η αξιολόγηση των οποίων θα γίνει όταν εκδοθεί η Υπουργική Απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 2 του ανωτέρω άρθρου. Προς τι τέτοια βιασύνη χωρίς να έχουν ακόμη καθοριστεί κριτήρια, προϋποθέσεις και τεχνικά χαρακτηριστικά και μάλιστα με την επισήμανση ότι οι ενδιαφερόμενοι θα κληθούν να υποβάλλουν συμπληρωματικά δικαιολογητικά!

Την ίδια στιγμή, και επειδή πρέπει να λειτουργήσουν οι πρώτοι σταθμοί αποθήκευσης εντός του 2025, οφείτετε να λάβετε όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να ολοκληρωθεί άμεσα το ρυθμιστικό πλαίσιο, το οποίο εξειδικεύει τον τρόπο και τους κανόνες συμμετοχής των μονάδων αποθήκευσης στις σχετικές Αγορές και ειδικά στην Αγορά Εξισορρόπησης. Τονίζουμε ότι, η τελευταία δημόσια συζήτηση σε σχέση με τους κανόνες συμμετοχής των

σταθμών αποθήκευσης στις αγορές έγινε στο πλαίσιο της Δημόσιας Διαβούλευσης του ΑΔΜΗΕ τον Απρίλιο του 2023. Έκτοτε, και ενώ έχουν ήδη διενεργηθεί δύο διαγωνισμοί, με τους οποίους κατακυρώθηκε λειτουργική και επενδυτική ενίσχυση σε σταθμούς συνολικής ισχύος 700MW, δεν έχει υπάρξει καμία περαιτέρω πρόοδος. Δεδομένου ότι εντός του 2025 αναμένεται να τεθούν σε λειτουργία οι πρώτοι σταθμοί αποθήκευσης κρίνεται επιβεβλημένο να οριστικοποιηθούν το συντομότερο δυνατό μέσα από ουσιαστική διαβούλευση με τους φορείς της αγοράς οι βασικές λεπτομέρειες για τη συμμετοχή των σταθμών στις αγορές.

Κλείνοντας, επισημαίνουμε ότι στο πλαίσιο προώθησης της αποθήκευσης για την εξισορρόπηση του συστήματος πρέπει να στηριχθούν ανάλογα από την πολιτεία, οι μονάδες αποθήκευσης με δυνατότητα απορρόφησης και έγχυσης που συνδυάζονται με μονάδες ΑΠΕ (κατηγορία 11B του άρθρου 10 του Ν.4685/2020).

Κύριε Υπουργέ,

Το αφήγημά σας, για τον κρίσιμο εθνικό τομέα της ενέργειας, επικεντρώνεται σε μεγαλεπήβολα σχέδια και σε πομπώδεις εκφράσεις. Η αποτυχία σας, παρόλα αυτά είναι δεδομένη. Η αποθήκευση ενέργειας είναι μια από τις σχετικές επιβεβαιώσεις για αυτό. Επειδή, παρόλα αυτά, υπάρχει ακόμα, έστω και λίγος χρόνος, σας καλούμε δημόσια, να αναθεωρήσετε βασικούς άξονες της πολιτικής σας και κυρίως να μην επαναλάβετε λάθη παρελθόντων ετών.

Με εκτίμηση,

Φραγκίσκος Παρασύρης

Υπεύθυνος Κοινοβουλευτικού Τομέα Ενέργειας ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής